

HADİSELER KARSISINDA SON TELGRAF

SULTAN
MURAT

Genç meslekdaşlarımızdan Şevket Rado, bizim Sami Karayel'in yazdığı «Sultan Aziz Öldürüldü mü?» isimli tefrikasını ele almış:

«— Artık bunlardan bıktık.» diyor. Ve ilâve ediyor:

«— Tarihi roman muharirleri, bir gün bacakagüz «Sultan Aziz öldü mü, yoksa yaşıyor mu?» isimli tefrikalar yazmaya başlayacaklar..»

Bu fıkrayı Sami Karayele gösterdik, şu cevabı verdi: — Normal şekilde ölseydi, biz sonra ne iş yapar, nasıl geçinirdik?

KÖFTECİ
DÜKKNINDA

Bir otomobil, köfteci dükkânına girmiş.. Ne işi var, diyeceksiniz? Ben de merak ettim, bizim Osman Cemale sordum:

— Kıyılmış külçe haline gelen yolcuları bırakmak için uğramıştı, dedi..

İlâve etti: — Sonra, tursucu dükkânına uğradı, bunu gazeteler yazmadı mı?

— Ne diye uğramış? — Köfteci: «Ben bu kadar ezik kıyma almam, bunlar tursu haline gelmiş, götür de tursucuya ver» demiş te ondan..

MUTEKİR
AVCILICI

İspanyada, muhtekirleri ihbar edenlere, alınacak para cezasının yüzde kırkı ikramiye olarak tevzi ediliyor-muş.. Fena usul değil!

Bu usul, İstanbulda da tatbik edilse, hepimiz, muhtekir avcılığına çıkar, rahat rahat geçiniriz. Fakat, muhtekir denen adamı nasıl bulup keşfedeceksiniz? Çünkü gazetelerin yazdığına göre; «akıl ve hayale gelmedik hilelere başvuruyorlarmış!»

MUKABİL
SUAL

Roma radyosu garip garip sualler soruyor. Bu meyanda Yunanlılara hitaben, geçenlerde, şöyle diyordu:

— Yunanlılar nereleri işgal etmişler, göstersonlar, bakalım..

Atina Ajansı da, birer birer sayıp döküyor.

Halbuki, ne hacet? İtalyanlara bilmukabele şöyle sormadı:

— Üç ay evvel taarruza ve tecavüze geçen siz değil miydiniz?.. Yunan arazisinde nereye kadar geldiniz, söyleyin bakalım?..

AHMET RAUF

Sahte çay satanlar!

Kapalı kutularda çay yerine piyasaya ot sürenler yakalanıyor

Son günlerde piyasada kapalı kutular içerisinde satılan çaylardan bazılarında çay yerine çayın nefaseti bile olmayan bir otun çektiği görüldüğü bu sahtekârlık beledi-yeye bildirilmiş ve kontrollerle geçmiştir. Dünkü kontrollerde de Eminönünde Asmaaltı Cambaz han sokak 39 No. da Hristonun dükkânında bulunan çaylar şüphe üzerine memurlarca alınmış ve tahlil için belediye kimyahanesine gönderilmiştir. Muhteviyatından şüphe edilen çay kutuları bu şekilde memurlarca tahliye gönderilecek ve piyasaya sahte çay sürenler hemen yakalanacaklardır.

KÜÇÜK HABERLER

MÜTEFERİK:

★ Koska caddesinde Gülsir apartmanı 4 numarada hizmetçilik yapan Râşel evvelki gece yatakmak üzere helâya aldığı mangaldaki iyi yanmamış kömürden zehirlenerek ölmüştür.

★ 10 Yıldızberberî Sirkesinde bir otele oturan askerî müteahhirlere Ziya Vehbi adında bir zat dün sabah odasında ölü olarak bulunmuştur. Yapılan muayenede Ziya Vehbinin zamanları darberber müteahhirdi olduğu kalb hastalığından öldüğü tespit edilmiş ve gömülmesine ruhsat verilmiştir.

★ Sabikalı eroin yapı ve satıcılardan Ziya Beyoğlunda Nur ve Ziya sokakındaki atelyesinde eroin yaparken belonlardan biri patlamış ve Ziyayı öldürmüştür. Cürmü meşhuda gelen memurlar Ziyayı ölü bulmuşlardır.

★ Saizye isimindeki nisanlının yüzünü jilette yaralayan Şadi isiminde bir genç dün 1 yıl 2 ay hapse mahkûm olmuştur

VİLAYET ve BELEDİYE:

★ Belediye Florya plajlarını bu yıl Mayıs'a açacak ve Eylül nihayetinde kapıyacaktır. Meccan plajı usulü de kaldırılıp 10 kurşunlu alına- caktır. Plajlar yakında kiraya verilecektir. Plajlarda her dakika 2 doktor buluncaktır.

★ Üsküdar tramvayları bu yıl doksan sekiz bin lira kar temin etmiştir. Byloce şirket borçlarını ödiyecek bir duruma gelmiştir.

MAARİF, UNIVERSİTE:

★ Orta mekteplerdeki yardımcı muallimlerin maaşları elân verilememiştir. Buna sebep vekâletten havale gelmemesidir. Esasen maaşları pek cüz'î olan bu vatandaşlar havalenin hâlâ gönderilmemesiyle müşkül vaziyete düşmüşlerdir.

★ Ticaret Lisesi — Muallim Mektebi futbolcuları bugün Beşiktaş Şeref Stadında Kandilli — Erenköy, Cümhuriyet — İsk Kız Lisesi voleybolcuları da Eminönü Halkevinde karşılaşacaklardır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Hükümet, Slovakya'dan 400 ton çivi getirilmesi için akreditif açmıştır. Muhtelif firmalar hesabına da 600 ton çivi gelmektedir.

★ Dün şehrimizden 300.000 liralık ihracat yapılmıştır. Bunlar meyandan bilhassa Almanya, Mısır, Filistin yap rak bütün gönderilmiştir.

★ Petrol Limited Müdürü Sedat Ziya dün Romanyadan şehrimize gelmiştir. Mumaileh Romanyadan memleketimize daha yüz altmış bin ton benzîn ve petrol geleceğini, seviyâtın normal şekilde devam edeceğini ümit ettiğini söylemiştir.

★ Bazı maruf Alman ticarethanelerini temsilen dün bir Alman tüccarı şehrimize gelmiştir Mumaileh şehrimizden eski ayakkabı ve elbise alacaktır.

Halk Filozofu

Milletlerin izzetineisi

Bingazinin fevkalâde sevkul-ceyşi ehemmiyeti olduğunı, Tobruk zaferinden sonra Alman gazeteleri itiraf etmişti. Ve yine o zaman, Bingazinin işgali takdirinde, şimalî Afrikada alınmış bir katı netice mevzuu bahsola bileceği, aynı nazî gazeteleri tarafından iddia edilmiştir.

Kim ne derse desin, İtalyan propaganda gayet kötü idare edil-yor. Şimdi, bütün İtalyan radyoları ve matbuatı, Bingazinin işgalinin hiçbir askeri kıymet ve ehemmiyet taşımadığı mütealeasını ileri sürüyorlar. Böyle bir mütealea, ancak teselli gerçevesi içine girebilir. Belki, İtalyan efkârı umumiyesini oyalamak lâzımdır, kandırmak lâzımdır. Fakat, tevlinin, yalanın bir haddi ve hesabı, eni boyu, mantıkla bir münasebeti olmak gerek-tir.

Başka bir misal alın.. Meselâ, muhtelif muahrebe cep-helerinde İtalyan zayıflığına ait rakamlara göz atın..

Fakat, bütün bunlar, İtalyan efkârı umumiyesini hiçe saymak, o-nunla alay etmek, bu kadar açık ve basit hakikatleri gizlemeye uğ-raşarak, İtalyan milletini herşeyle çabucak kanan ve aldanan safdıl insanlar farzetmek demek, değil midir?

Faşist zimamdarları, yalnız, kendi rejimlerle değil, şu günler, de, İtalyan milletinin izzetineisi ile de oynuyorlar.

Bir millet, zannedildiği derece, de, icap ettiği kadar çocuklaşamaz.

REŞAT FEYZİ

Fabrika müstahdemlerinin maaşlarına zam için tetkikler

Bugünkü hayat pahalılığını nazarı dikkate alan bazı fabrikalar memur ve müstahdemlerinin maaşlarına zam için tetkiklere geç-mişlerdir. Diğer taraftan Mersin-de Tur yağ fabrikası müdürü l-gününün fabrika memur ve müstah-deminin geçimde müşkülât çek-memeleri için maaş ve ücretlerine yüzde onla yirmi beş arası bir zam yapmıştır.

Kundura fiatları ve et meselesi

Fiat mürakabe komisyonu yarın-ki perşembe günü günün meselesi olan kundura fiatları ve et meselesini sona erdirecektir. Ankaraya gitmiş olan fiat mürakabe bürosu şefi Muhsin Bağ kundura fiatları ve et fiatları hakkında verilen karar ve raporları Ticaret Vekâle-tinde izah edecektir. Muhsin Bağın Ticaret Vekâleti noktaî nazarımlı hâmlen bugün veya yarın şer'i-mize dönmesi beklenmektedir. Bundan başka mürakabe komis-yonu süt meselesini ve son olarak yakalanan ihtikâr hâdiselerini tet-kik edecektir.

Şehir Tiyatrosunda

Şehir Tiyatrosunun kıymetli ve sevimli san'atkârı Hazımın uzun müddettenberi sahnede görölme-mesi yüzünden halk arasında bazı dedikodular çıkmıştır. Yaptığımız tahkikatı göre, Hazımın son iki temsilde tesadüfen rolü yoktur. Yakında oynanacak temsilde tah-nede görülecektir.

istikbalinden mes'ulüm.. Bu yüz-den anasının ızırıp çektiğini gör-mek de beni harap ediyor..

Zehra dişlerini gıcırdattı:

— Nasıl ben oğlum için muztarip oluyorsam, o da kızı için azap çek-sin!..

Hiç değilse o azap çekmeğe hak kazanmıştır, günahı yüzünden ız-tırıp çekiyor. Ya ben?.. Benim ne günahım var?.. Bütün ümidim sen-de idi. Halbuki, seni de kaybettim.. Sersemi bir kadının gönül eğlen-cesi oldun; seni benim elimden al-dı. Bugü n'bir ayagım çukurdı.. Bir hastalanacak olsam el kadın-larının eline kalacağım.. Ahir öm-rümde çocuklarım yanımda bulun-mayacak..

Cemal heyecanlandı:

— Anne dedi, bir kelime ile bu-gün şikâyet ettiğin yalnızlıktan kurtulabilirsin. İzin ver Lemanla evleneyim, burada gelip oturalım.

— Allah göstermesin!.. Hayatı-ma zehirleyen bir serseriyi, bir kahbeyi evime kabul edemem.. O kadın sırf benim mirasına kon-

Günün meselesi: Garsonların En Mühim Dertleri

Garsonların yüzde 10 hakkını giyen patronlar ihbar edilecek

Garsonlar cemiyetinin dün yapı-lan yıllık kongresinde yüzde 10 lar meselesi hararetili münakaşaları mucî olmuştur.

Birçok garsonlar; yüzde 10 ların müşteriden alındığı halde müesses-e sahipleri tarafından kendilerine verilmediğini ve ancak yüzde 3 nis-betinde bir paranın garsonlara kal-dığını söylemişlerdir.

Bazı azalar da Parkotel ve sair bazı müesseselerin; garsonların müşterilerden aldıkları yüzde 10 ları tamamiye müesseseye mal edip garsonlara 20 - 25 lira gibi cüz'î bir aylık verdiğini beyan ve bu kabil hareketleri tenkit etmişlerdir.

Yine azadan birisi çalışma saat-lerinin muayyen olmadığını bazı patronların garsonları 16 saat bile çalıştırdıklarını söylemişlerdir.

Cemiyet reisi B. Mehmet Dilman yüzde 10 lar meselesiyle idare he-yetinin ehemmiyetiyle meşgul oldu-ğunu söyleyerek izahat vermiştir. Neticede yüzde 10 ları vermeyen müesses-e sahiplerinin garsonlar tarafından ayrı ayrı cemiyet mer-

kezine ihbar edilmesi ve bu mev-zu hakkında yüksek makamlar nezdinde teğebbüste bulunulması kararlaştırılmıştır.

LOKANTACILAR NE DİYOR?

Bu sabah kendisiyle görüştüğümüz bazı lokanta ve içkili yerler sahipleri de garsonların bu iddialarını tevsik etmişler ve maalesef ekser patronların müşterilerden toplanan yüzde 10 ları kendi ceplerine in-dirip garsonlara pek cüz'î bir aylık verdiklerini söylemişlerdir. Bu meyanda Galatada Cenylo lokantası sahibi B. Rahmi Alkan da bir mu-harririmize demiştir ki:

— Yüzde 10 patronların değil garsonların hakkıdır. Nitekim ben lokantacıya başladığım günden -beri bu şekilde hareket eder her aksam haslatın yüzde onunu gar-sonlarına bırakırım. Fakat bazı lokantacılar garsonları istismar et-mekte, haklarını yemektirler. Bunlardan meslek namına insan tiksiniyor!..

Dokumacılar Koo-peratifi hakkındaki tahkikat

Dokumacılar kooperatifi hakkın-da yapılan şikâyetleri yazmıştık. Ticaret Vekâleti müfettişleri der-hal bu hususta tahkikat başlanmış-lardır. Kooperatif ortakları da pey-derpey ticaret müdürlüğüne mü-racaat ederek yolsuzluk hakkında şikâyetlerini bildirmekte ve dinlen-mektedirler.

Karın azaları taksim edilm-e-mesi, ipilkilerin asıl ihtiyacı olma-yanlara satılması meseleleri ehem-miyetle tahkik olunmaktadır.

Halkevlerinde spora daha fazla ehemmi-yet verilecek

Halkevlerinde spora daha çok ehemmiyet verilmesi kararlaştır-mış ve Halk parti reisliği bu hususta meşgul olmağa başlamıştır. Bugün yalnız bir iki Halkevine inhisar e-den spor faaliyetleri bütün Halkev-lerine o münakatada bütün genç-lerin iştirakile teşmil edilecektir. Bunun için Halkevlerinde müsait salon ve sahalar inşa edilecektir. Kız ve erkeklerin teşkil edeceği Halkevi takımları arasında her sene şampiyonluk müsabakaları tertip edilecektir.

ADLİYE ve POLİS

Çaldığı çuvalları başına külâh gibi geçiren ve satan arabacı!

Dün birinci ağır cezada muhakeme edilerek dört ay hapse mahkûm olundu

İsmail isiminde bir arabacı miri malları çalmak suçile dün birinci ağır cezaya verilmiştir.

Suçlu arabacı hırsızlığı şöyle yapmıştı:

Evvelki gün Sarayburnunda a-rabacı ile resmi müesseselere ait arparları taşımakta iken boşalan çuvalardan ikisini içine geçirmiş ve güya yağmurdan muhafaza et-mek üzere bunları külâh gibi başı-na koymuştur. Bu suretle bir emniyet uyandıran arabacı İsmail bir aralık oradaki alâkadar me-murlara:

— Ben yemeğe gidiyorum.

Diğerlek ayrılmış ve cidden ye-meğe gitmiştir. Fakat bildiğimiz yemeğe değil; çuvaları satıp pa-

rasını yemeğe..

Çünkü dönüştü onun başı açık avdetini görenler; derhal çuvaları sormuşlar o da kekeleyerek bağla-yınca derhal işi resmîyete dök -müşlerdir. Polis müdahalede bu -lununca tahkikat başlamış ve ara-bacı İsmailin yemeğe çıktığı sırada alelacele Asmaaltına kadar giderek çuvalcılık yapmakta olan Hasana bu iki çuvalı bir liraya sattığı an-laşmıştır.

Dün adliyeye verilen İsmail der-hal birinci ağır cezaya havale olun-muş ve yapılan muhakemesini mü-teakip bir ay hapsine ve 4 lira mahkeme harcı ödemesine karar verilerek tevkif edilmiş, hapisha-neye gönderilmiştir.

Köylerde sıhhat işi

Her köyden bir kız, kurs görüp hasta-bakıcı olacak

Köylerde sıhhi tedbirlerin art-ırılması için tetkikler yapılmak -adır. Bütün köylerde hastalığa ve âni vak'alara karşı sıhhi teşkilât kurulacaktır. Burada ilk tedavi-lere mahsus ilâç ve ecza buluna-cağı gibi her köye birer hasta-bakıcı da temin edilecektir. Bu hasta-bakıcılar kövli kızlardan birinin hastabakıcı kursuna devam ettiril-mesile yetiştirilecektir.

Kömür nakliye tar-fesi değiştiriliyor

Zanguldağ ile diğer limanlarımız arasındaki kömür nakliyesi tarifesi 1 nisan dan itibaren değişecek ve yaz ücret tarifelerinin tatbikine başlanacaktır.

Yaz tarifesi kışın tatbik edilen daha ucuz olacaktır. Yalnız armatörler bu tenziliatın fazla ol-maması için teğebbüslerde bulun-maktadırlar.

Gazi köprüsü ye-niden boyanacak

Gazi köprüsünün müteahhit tar-afından iyi boyanmadığı için hâlâ kat'î teslimi yapılmadığı malûm-dur. Müteahhit belediyeye müra-caat ederek köprüyü yeniden boyayacağını ve meşhur Avrupa Transatlantiginin denizaltındaki kısmına sürülen boyayı kullanaca-ğını bildirmiştir Çok kuvvetli olan bu boya bugünlerde köprüye sü-rülmeğe başlanacaktır.

Paçavra ihracatçıların yıllık toplantısı

Almanya ile yapılan son ticaret anlaşmasına göre bu mmeleket-e ihracat yapmak isteyen bağrarak, balmumu, deri, peynir, taze ve kon-serve balık, keten, yonca tohumu, paçavra ihracatçıları 18 şubatta Ti-careit Odasında bir toplantıya ça-ğırılmışlardır. Mıntaka ticaret mü-dürü toplantıda tacirlere anlaşma hakkında izahat verecektir.

704 kilo kahve saklıyan bir tüccar tevkif edildi

İzmirde Sandıklılar içinde 29 nu-marada zahire taciri Bay Kâmil o-ğlu Hayri Kasabalı ve Kestelli cad-desinde 108 numarada bakkal Me-cit oğlu Mustafa Şerbetçi oğlunun dükkânlarında çekirdek kahve bu-lunduğu halde satışa arz etmedik-leri ihbar olunmuş ve arama emri alınarak zabıtaça yapılan araştı-rma sonunda B. Hayri Kasabalının ticarethanesinde 704 kilo çiy kahve ve Mustafa Şerbetçioğlunun dükkânında da 21 kilo çekirdek kahve bulunmuştur. Her iki tacir milli korunma kanunu hükümlerine tev-fikan adliyeye verilmişlerdir. Bun-lardan B. Hayri hakkında tevkif kararı verilmiştir.

İstiklâl savaşı hakkında konferans ve film

Yarınki perşembe günü saat (18) de Eminönü Halkevi konferans sa-lonunda (istiklâl savaşı) mevzu -unda bir konferans verilecek ve (istiklâl savaşı) filmi gösterile-cek.

— Budala!.. Kardeşin, enişten, burada herkes işin iç yüzünü bile-cekler; onlardan saklıyamam ya..

Ben oturduğ köydekilerin ne di-yeceklerini düşünmem amma, bu-radakilerin düşüncelerine, sözlerine kaymet veririm.

Cemal ısrar etti:

— Sen buranın yegâne sahibisin anne, kimseye hesap vermek mecburiyetinde değilsin.. Ben gezme-ğey gidiyorum, bir ay beni bekle-meyin diyip çıkarsın!.. Kuzum an-ne, bu hatırımlı kırma.. Bunu yap-mak senin için hiç birşey değildir, Fakat benim için büyük şeydir.. Kalk bana gel.. Ondan sonra vere-ceğiniz her hükme razı olacağım.

Cemal böyle yalvarırken Zehra kaskatı duruyordu. İçinden düşü-nüyordu. Nefret ettiği bir kadınla bir çatı altında bulunmak işine gelmiyordu, bu azametne doku-nuyordu. Fakat bunu yapmaya -cak olursa, oğlunu bütün bütün linden kaçıracağını, onu bütün büt-ün kaybedeceğini de hissediyordu.

(Arkası var)

DIŞ POLİTİKA

Yardım kanunu meclisten geçti

Yardım lâiyhası, evvelki gün A-merika meb'usan meclisinden 165 rey'e karşı 260 rey'e yani yüz ka-dar ekseriyetle geçmiştir. Bir haf-tadanberi bu mecliste yapılan müzakereler, lâiyhanın yüz ka-dar ekseriyetle meclis tarafından kabul edileceğini anlatmakta idi.

Netice, bu tahminin doğru çıktığı-gını göstermiştir.

Meclisin on günlük müzakeres-inifratçılar tarafından verilen ta-dil hakları etrafında toplanmış-tır. Bu tadil teklifleri, aşağı yukarı, meclisin hariciye encümeni-nde ileri sürülen tekliflerin aynısı-nidir ve şöyle hulâsa edilebilir:

1— Bir meb'us, yardımın ancak meclisten muvafakat kararı alı-ne-duktan sonra yapılmasını teklif et-miş ve bu teklif reddedilmiştir.

2— Reddedilen ikinci bir teklif-tin meclisin muvafakatı alınmaksızın Amerika harp gemilerinin muhterip devletlere devredilmemesi ha-kında idi.

3— Sonra yardımcı muayyen meblâğ olarak tesbit etmek için ileri sürülen teklif reddedildi.

4— Yardımdan yalnız İngiltere-nin istifadesini temin için ileri sür-ülen bir tadil teklifi kabul edil-me-di.

5— Sonuncu olarak yardımcı Sovyetler Birliğine teslim edilme-mesi için bir teklif ileri sürüldü ve bu da kabul edilmedi.

Kanun lâiyhası yalnız meclisin hariciye encümeninde bazı tadil-lere uğramış ve hükümet de bu tadilleri kabul etmiştir. Hariciye encümeninin kabul ettiği tadil de-noktaya inhisar etmektedir:

1— Evvelâ müddet meselesi. Ho-kümetin ilk teklif ettiği şeklide Cumhurreisine verilecek olan şa-lâhiyetler için müddet tayin e-dilmemiştir. Hariciye encümeni nu-nu 30 hazine 1943 senesine ka-dar mer'i olmasını kabul etmiştir.

2— İkinci bir tadil şudur: Cum-hurreisi yardım, ancak askeri se-lerin muvafakatiyle yapılabilecektir.

3— Sonuncu olarak da Cumhur-reisi her üç ayda bir yapılan yard-ım hakkında meclise malûm ol-turacaktır.

Görüldüğü ki bu tadillerin hiç-biri kanun lâiyhasının esasını de-ğiştirmemektedir.

Amerikanın teşri mekanizması iki meclislidir. Bir meclis tarafın-dan kabul edilen bir lâiyhanın mer'i olması için diğer meclis ta-rafından da tasdik edilmesi lâ-zımdır. Bu hâle göre, meb'uslar meclisinden geçen lâiyha, şimdi la-yan meclisine gidecektir. Esasen on gündenberi bu meclisin hariciye encümeni de lâiyhayı müz-kere etmektedir. Hatta Ruzveltin eski rakibi ve yeni fikir arkadaşı Mister Vilki, bu encümen huzu-runda mütealeasını bildirmek için İngiltereye yaptığı seyahatı kes-keserek Amerika'ya dönmüştür. Mister Vilki, İngiltereden çok it-tihbarlara ayırdığını ve Vasingtona avdet eder etmez, kanunla kabulü için elinden gelen herşey-yapacağını bildirdiğine nazaran encümen huzurunda neler söyle-yeceği tahmin edilebilir. Daha dü-nyâ Cumhurreisinin rakibi olan bi-zañ Zuzveltin partizanlıkla itham-edilemeyeceği aşikârdır. Bu sebe-bledir ki Mister Vilki tarafından söylenerek olan sözlerin Amerika-nın iç politikası bakımından bir-susi bir kıymeti ve ehemmiyeti ol-lacaktır.

Esasen lâiyhanın âyandan da-lâ kolay geçmesi beklenir. Ayan me-clisi, Birleşik Amerikayı teşkil ed-en kırk sekiz hükümetten her biri-nin ikiser mümessilinden yan-mecum doksan altıya balığ olan azasdan terekp etmektedir. Bu mecliste demokratlar yani Ruz-velt partisi, meb'usan meclisinden de daha büyük bir ekseriyeti ha-sildir. Binaenaleyh lâiyhanın meclisten de geçerek kanun halin-ine alması artık bir emrivaki ola-rak kabul edilebilir. Esasen Ruz-veltin, meşhur yağın hortumu bi-kâyesini söylediği gündenberi bu-noktada hiç şüphe edilmekteki-di. Amerikanın yavaş yavaş de-mokrasi mekanizmasını harekete-getirmek için bir ay kadar zaman-na ihtiyaç vardı. İşte geçen ay bu-buna tahsis edilmiştir. Amerikada gerek efkârı umumiye ve gerek teşri mekanizması, muayyen bir hedefe doğru ancak muayyen bir tempoda tevcih edilebilir. Bunu

(Devamı 5 inci sayfa)

Son Telgrafın Edebi Tefrikası: 26

BİLLÜR KÖŞK

BÜYÜK AŞK ROMANI

SELÂM İZZET

Leman adı ortaya çıkar çıkmaz Zehranın yüzü bir mermer heykel denukluğu ve ifadesizliği aldı.

Anasının şu gibi durmasından telaşa düşen Cemal devam etti:

— Lemanla artık nikâhsız yaşa-mama sebep yok, esasen onunla ev-lenmek benim için bir vîcdan bor-u olmuştur. Fakat evlenmeden ö-nce sana danışmak istedim.

Zehra homurdandı:

— Bu senin bileceğin iş, beni a-lâkadar etmez.

— Annemsin, senin rızan olma -dan evlenmek istemem.

— Çocun değilsin, benim rızama ihtiyacın yok.

— Sana olan hürmetimi bilirsin.. — Öyleyse ölmemi bekle.. Ben hayatta oldukça sana o kadınla evlen diyemem!..

— Anne ben senin kalbine mü-racaat ediyorum, sen âşabına kapı-larak cevap veriyorsun.. Ben Le-manı seviyorum ve seveceğim, ma-nası bir inat ile beni o kadın -la nikâhsız yaşamağa icbar etme. Bu hiç bana yakışmaz, hem de bir kadının şerefini lekeler.. Eğer Le-manın evlenmek çağında bir genç kızı olmasaydı gene neyse ..On-dokuz yaşında bir kızı var. Eğer biz evlenmiyecek olursak, o kızın istikbali mahvolacak.. Bu kızın

HİKAYE

İKİ CEPHE..

Yazan: FAİK BERÇMEN

"Sayın Üstaz,
Sayısız prestijlikarınızdan biriyim. Bu mektubumu ihtimal istihfaf edersiniz, fakat emin olun ki mektubum heyecanımın samimi bir ifadesidir. Dün sizi "Aşk ve Ölüm"de gördüm. Nektar muhteşem ve pekadar hayata yakındınız; ne a-teşin tavrılarınız vardı..."

Burada kısa bir müddet kala-çagım, sonra kendi yerime döneceğim. Lâkin dünkü göz kamaş-tırıcı hatıranın mabadini de be-berimde götürmek istiyorum. Bu-nun için size yaklaşıp ve tahas-süslerimi anlatmak üzere sizden bir mülakat talep edeceğim..."

Mediha

Hamis: Yarın akşam saat beşte siz Parketelde bekliyeceğim. Beni tanımanız için göğsümde sarı bir gül bulunacaktır."

Bu mektubu postanede yazan Mediha Madran, zarfı kapayarak kutuya attı. Yarın sabırsızlıkla bekliyordu. Akşama gelir miydi? Gelirse, bu onun için büyük bir muvaffakiyet olacaktı, ve o zaman ne tatlı ve güzel hatırlarla döne-cek. Diğer taraftan da bu yap-tığım deliliktir diye düşünüyor, fakat arzusuna mukavemet ede-miyordu.

Buradaki hemşiresini kısa bir müddet için ziyarete gelmiş ve bu suretle taşra hayatından, az da ol-sa, bir müddet kurtulmuştu. Mek-tubu meşhur komedi artisti B... ye yollamıştı. Dün gece onu sahnedeki ne kadar güzel ve cazip bulmuştu. Uzun boyu, zarif profili ve güz sa-çları ve neşeli tavrı ile onu teşhir etmişti. Yakından kimbilir daha ne kadar cana yakındı.

Kocası emlak akar sahibi idi, ve çoğu zamanlarını avda, iş peşinde geçiriyordu. Bu hayat genç, güzel ve hassas kadına tahammülsüz ge-liyordu. İhtiyarlamadan evvel bir maceranın heyecanını, hararetini tatmak istiyordu. Hiç olmazsa kal-binde bir hatıra bulunurdu.

Beşe iki dakika kala, kapıdan u-fak tefek bir ihtiyar girdi, sert a-dımlarla yürüyordu. Kendisine doğru geldi, Bu her halde oydu. Kaçmak ve uzaklaşmak istedi, lâ-kin adam göğsündeki güle baka-rak ona vaklaştı ve sakin bir sesle:

"Mektubu bana yollayan siz misiniz hanımefendi?" diye sordu.

Mediha, bu ahenkli sesi duyunca, irkildi kekeleyerek:
— Evet efendim... diyebildi. Ve içinden düşündü: "Ben bu ihtiyarı mı randevu verdim?"

Artist onun bu düşüncesini sez-miş gibi:
— Evet hanımefendi, malesef bu ihtiyara randevu verdimiz de-di. Fakat siz böyle hareket eden ilk kadın değilsiniz. Gelen mek-tupların bir birine cevap vermem.

— Şu halde?
— Mektubunuzda bana doku-nan bir sadelik ve saffet var da... Sizi düşünmeden evvel uçurumdan ve bu tecrübeden kurtarmak ist-e-tedim. Müsaade edin, düşüncele-rinizi anlıyorum. Bana cidden ina-nınız hanımefendi, lâfite yapmı-yorum, hafifmesep bir hayat, mut-laka, insanın alınında silinmiyen bir leke bırakır. Evlimisiniz?

— Evet.
— Çocuklarınız da var mı? Var. Âlâ. Taşralı mısınız? Öyleyse beni dinleyin: hemen yerinize dönün, çocuklarınızı, kocanızın yanına! Güzel ve zekisiniz. Bu ihtiyar ar-tistin böyle nasihatler vermede kalkışması sizi şaşırttı değil mi? Lâkin benim gördüğüm ve bildi-ğim bu iur, hanımefendi. Tecrü-belemin bende bu kanaati hasıl et-ti. Gizli ve tehlikesiz sanılan bir macera ummadık acı neticeler do-ğurur. Siz kendi muhitinizde sizi meşut edebilecek vesileler bula-caksınız, yuvanızın haricinde baş-ka saadetsiz aramayın!

Bu sözler karşısında genç kadın ezilir gibi oldu. İhtiyar artistin hakkı vardı.
— Dün gece bana güzel ve unu-tulmaz saatler yaşadığınızdan ve aynı zamanda verdiğiniz bu ma-kul nasihatlerden dolayı size te-şekkür etmeliyim. Nasihatlerinizi tutacağıma emin olum!

— Bu benim en mutlu bir mü-kafatım olacaktır, hanımefendi. Size birşey daha söyleyeyim: Ha-yatın daima iki cephesi vardır. İnsan bu her iki cepheye de hâkim olduğu müddetçe şerefini ve ikba-lini muhafaza eder. Bunlardan biri düşerse yaşamaya pek hakkı kal-maz. Allaha ısmarladık hanıme-fendi, size saadetsiz temenni ede-rim.

Mediha hemen ertesi gün hareket etti.

Biraz da Şaka

Sebe

Genç kadın, aşkının boynuna sarı-larak dedi ki:
— Ne saadet, ne saadet! Dürü gözle senin yolunu gözlüyordum.
— Sevgilim, bunlar ne güzel sözler... İnanıyım mı?
— İnanmazsan, içeriki odaya git ve bak. Terzi kadın fatura getirmiş. İki saatlik bekliyor.

Yırtık elbise

Bir gün Sultan Murat oturmuş, sarayın baş doktoru ile sohbet e-di-yordu. Doktorun giydiği elbise-nin eteğinde küçük bir delik var-dı. Murat, hem bu deliğe parma-ğını sokmuş, oynuyor, hem de doktorla konuşuyordu.

Bu suretle delik büyüyerek bir karış kadar yırtıldı.

Sultan Murat, söz arasında dok-tora sordu:

— Siz deliyi ne zaman zincire bağlarsınız?

Doktor cevap verdi:

— Elbisesi bir karıştan fazla yırtıldığı vakit.

Yeni bazı ata sözleri

★ Kulübede gülmek, büyük a-partimantlarda ağlamaktan yek-tir.

★ Ayıyı giydin, dayı olur.

★ Düşünmeden söz söylemek, nişan almadan kurşun almayı ben-zer.

★ İki kadının bildiğini, yedi mahalle biliyor demektir.

★ Kuyuya tükürme! Gün ge-lir, suyunu içersin.

★ Kusursuz at isteyen, yaya yü-rüsün!

★ Tevekkülün gemisi batmaz amma, bocalar.

★ Herkes dost olan kimseye dost değildir.

★ Bir kız on beşinde kimi is-terse, yirmisinde kim isterse, otu-zunda kim olursa varır.

★ Sabreden derviş, sekmüden gebermiş!

★ Ağaç devrilince dallarını pay ederler.

★ Elle cevizi verir ama, kabu-ğunu kırmaz.

★ Kendi bitli olan il âlemi ka-şınır sanır.

★ Kalın bir sopa yoldaşların en iyisidir.

Kadın öç alır

Cavidan kocasına sadık, güzel, her haliyle zarf bir kadındı. Meclislerde, sokakta kendisine sürgün gözlerle ba-kenler, hattâ daha cesaret ederek, âsi-kane mektup gönderenler bile vardı. Fakat Cavidan, bu iftiharların hiç bi-rine mukabele etmezdi.

Yalnız bunların içinde kumral saçlı, yakışıklı bir genç vardı ki, bir türlü peşini bırakmıyordu.

Bir akşam evde kavgaya okdu. Kocası kendisini fazla hırpaladı. Olmıyacak sözler söyledi ve nihayet kapıyı car-parak, evden çıktı, gitti.

Cavidan, fena halde sinirlendi. Ko-casının ceplerini aradı. «Melika» im-zalı bir mektup buldu. Heyecanla o-kudu. Mektupta kusaca şöyle yazıl-yordu: «Bu gece saat onda sizi bekl-iyorum. Geliniz. İmza: Melika»

Cavidan bu mektubu okuyunca, kendini tutamadı, hıçkırık hıçkırık ağ-ladı, demek bütün bu kavgalar rende-vuya yetmek için bir bahane idi.

Tam o sırada, pencereye bakarak, o kumral genç evin önünden geçmez mi?

Cavidan zihninden simsek gibi bir fikir geçti. Hemen rakibesinin mektu-bunu aldı ve Melika imzasını çizerek, altına «Cavidan» diye kendi imzasını koydu ve mektubu pencereden aşağı attı.

Kocası gece yarısı geldi, telaşla par-desününün ceplerini aradı. Aradığını bulamayınca, karısına sordu:

— Yahı, cebimde kiğit olacaktı.

Cavidan, hiç orali olmıyarak cevap verdi:

— Oh, ben o kâğıdı pencereden a-şığı attım.

LOKANTADA

Arkadaşlardan biri bir gün u-cuzca bir lokantaya girmişti. Gar-sonun getirdiği yemeğin içinde bir saç buldu. Derken, bir daha, son-ra bir daha bulunca, lokantanın sahibini çağırdı:

— Bari, dedi, bunları ayrı bir tabakta getirseniz de, herkes iste-diği kadar alsın!

14 Şubat Cuma günü
Akşam: Şehzadebaşı
TURAN Tiyatrosunda
Halk San'atları
Naşit, Ertuğrul Sadi ve Halide Pişkin birlikte
İki oyun birden
1- KARMAKARİŞİK
Vodvil 3 Perde
2- BEKÇİ YUSUF
Komedi 1 perde
Telefon: 22127

Bugün matinelere İtibaren: İstanbulun en büyük 2 sineması

Şehzadebaşı
FERAH
Tel: 21359

ÇEMBERLİTAŞ
Tel: 22513

1.000.000 liraya mal olmuş mevsimin en büyük türkçe sözlü harikalar filmi:
1 - HALİME (BEYAZ ESİRE)

Memlûklerin Mısırda saltanat sürdürükleri devre ait azametli bir tarih vak'ası. Canlı bir tarih... Çehennemler gibi kaymayan kızgın göllerin esrarlı hayatı... Şimşekler gibi tükeler aşan orduların kahramanlık destanı... Kitlik, açık ve feryatları...

2 - Paramunt
Afrika ve Akdenizdeki son harp, General Dö Götün Hürr Fransız Filosuna hitabı ve Yunan - İtalyan harbi.

3 - Bu muhteşem programa ilâveten ayrıca:
ÇEMBERLİTAŞ'ta YAZASIN TATİL **FERAH sinemada EKSPRES HAYDUTLARI**

Gelecek Program her 2 sinemada: DEANNA DURBİN'in İLK AŞKI

Deniz Fedailer

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLU GARB ve ADALAR MUHAREBESİ

"Rodos müdafaaya karar vermişti"

— İtalya kralığının harp vaz-iyeti dolayısıyla muvakkaten işgal etmek kararını verdiği on iki Türk adasından on birinin işgali tamam-lanmış, yalnız Rodos kalmıştır.

Amiral; hasmetli İtalya kralı adına adanın işgaline menur oldu-ğunu, gerek şehrin tahrip edil-memesi, gerekse halkın mal ve ca-nını muhafaza için işgalin sükû-aetle yapılmasına ve sahile çıka-rılacak müfrezanın hareketına mukavemet edilmemesini istiyor.. cevap bekliyoruz.

— Al, dedi, şununla bir etmek al da şeref ve afiximize iç!

MERCİMEK KÖFTESİ

Malzeme: 250 gram mercimek, üç çorba kaşığı un, dört yumurta, 100 gram kaşar peyniri, yarım çay fincanı yeşil soğan.

Yapılışı: Mercimeği iki saat su-da ıslattıktan sonra, soğuk su ile ateşe verip yumuşayınca kadar pişirmeli. Zaten az konacak olan suyundan fazla kalanı süzmeli. Üç yumurtayı hazırlık pişirip kıyma-lı. Peyniri rendelemeli ve bir ka-şık unu da katarak, karıştırmalı. Sonra hepsini birden mercimekle iyice yurmalı. Bir yumurtayı da içine kırıp karıştırmalı. Tuz ve biber koymalı. El ile yuvarlak yas-sı köfteler yaparak, una bulayıp kızgın yağda kızartmalı.

SUAL

— Bay doktor, nasıl? Para ka-zanıyor musunuz?

— Eh... Şöyle, böyle... Çok şü-kür, hastalarım beni yaşıyor.

— Bari, siz de mukabele ediyor musunuz?

— Kocam gece yatağına kadar meyhanede!

— Vah, vah... Ayyaş mı?

— Hayır, garson!

Ne garip

— Ne garip. Aynı muhabbet atesini söndürecek yerde, büsbü-tün alevlendiriyor.

— Doğru söylüyorsunuz, ben de kocamdan ayrıldıktan sonra âş-ıkum daha fazla sevmiye başladım.

akiben yeni bir ihraç kademe hazırlanarak tekrar limana gö-nüldü.

Amiral yaptığı müteessik a-rtık limanda canlı adam ka-dıgını, yeni ihraç müfrezesi bi-cisi gibi tüfekle bozguna ma-ktan masun bulunduğu ne-di-yordu. Fakat bu tahakkat limana girince evvelki gibi ka-rşılaştılar.

Bu vaziyet devam etti. Ak-kadar fasılât surette toplar le-ten ve her yeni müfrezeyi derdike ateşe karşılanan a-ırsından küplere binerek a-etti.

Rodosun ilk günkü mukave-İtalyanlar tarafından dahi la-dığını, yeni ihraç müfrezesi bi-cisi gibi tüfekle bozguna ma-ktan masun bulunduğu ne-di-yordu. Fakat bu tahakkat limana girince evvelki gibi ka-rşılaştılar.

Rodos müdafilininin azmı gösteriyordu ki: Adada taştan tünde kalmayınca kadar a-temete devam edilecek. en Rodoslu can vermedikçe iş-gal plamıyacak.

Limanın karşısında bütün trikerlerini yapan düşman don-ması âdeta şehriyân yapacak bir ışık yağmuru içinde dila-ken işkalarını söndürmüş olu-da da kapkara bir gölge yığı-linde yarın düşüşü devam iş-gal vakkat bir istirahat dalmıştı.

Gece vali ve kumandan y-den bir toplantı yaptılar. Yüz-milisi silâhlıdır Rodos e- da bu toplantıya iştirak et-Vali sordu:

— Mukavemetin gücünü, ta-mamen düşman tarafından rip edileceği anlaşıyor. Müte-hususunda kanımızın son ta-şına kadar ısrar edeceğimiz de-ğil.

Umumi tasvip sesleri yü-ğünceğiz!

— Zayıflığımız çok mu?

Kumandan cevap verdi:

— Ateş kesafetine göre p-kadar değil. Kaledeki şehit-mizi gömdükdük. Yaralıların tedavî altına alındı. Liman b-bardımında halktan bir ka- bir miktar da yaralı var. Ma- mahallelerdeki hasar ve tah- mühimcedir. Fakat bütün b-bizi verdiğimiz karardan d-remez.

Ve, ertesi günü ne suret-reket edileceği de kararlaştır- rak toplantı gece yarısından da-ğaldı.

- 6 -

SU UYUR, DÜŞMAN UYUMU

Gece yarısından sonraydı. Rodos ilk düşüş gününün g-unluğunu dinlendirmek, g-ünkü mücadelede daha z-ınlamak üzere uykuya dalma-ranlık ve sükût içinde kalmı-mukadder âkıbetinin rengini-rinmişti.

Liman reisinin bulunduğu m-ı, çatısı uçmuş liman da-ırdı kişi geldi. Bunlar, o-ırdaki tüfeklerle milis ol-ı ilk bakışta gösteriyorlar-ı Kapıdaki nöbetçiye yaklaşıp-ı risi fısıldadı:

— Arkadaş.. Reis beyi g-ıstiyoruz.

Nöbetçi hayretle bunlara s-ıylendi:

— Bu saatte reis uykuda-ı bahı bekleyin.

Ötekiler ısrar ettiler:

— Sabahı bekliyoruz. He-ı görmemiz lazım.

Nihayet bu dört adam liman-ı isinin yanına çıkardılar. g-elenleri tanıdı:

— Bu saatte hâlâ uyumad-ı çocuklar. İsimiz bitmiş de-ı ha yeni başlıyoruz. Yarın b-ı bulunmak için istirahat et-ı lazım.

Gelenlerin başındaki adam-ı sokuldu. Kulâğna birşeyler-ı dedi. Bu fısıltı reisi hayretle-ı letti. Konuşma devam etti:

— Bunu yapamazsınız.

— Yaparız reisim. Karar-ı Tatbik edeceğiz. Muvaffak-ı yolda ne âlâ, olamazsak za-ı yatımızı verir, işin içinden-ı

(Arkas var)

YAVUZ SULTAN SELİM

Halifeler Diyarında

No: 124 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Kitarayı elime alarak çalmağa başladım

— Evet, şüphesiz... Galibiyet ve işlerimden başka birşey düşün-memeli...

— İnsanlığımızı tamamiye sat-tık mı?

— Böyle... Yeniçeri olmak her-geyi satmak demektir. Emre itaat. Biz böyle konuşurken, köşkün içinden hafif saz, şarkı sesleri ge-liyordu. Mehmet kulaklarını ka-barttı ve:

— Karabulut işliyor musun a-hengi?

— Evet, hem de kadın sesleri...

— Demek köşk kadınıla dolu?

— Elbette...

— Tahir bey eğleniyor. Biz de nöbet bekliyoruz değil mi?

— Yine sapıttın Karabulut...

Muhafızlık vazifemiz.. Böyle emir aldık.

— Fakat ben sinirleniyorum...

Bu derece haksızlık olmaz.

Bu şarkılar çok tatlı idi. Gayet kıvrak seslerle kadınlar söylü-yordu. Mehmet:

— Beyin harem daireesinde şarkı söyleniyor, rübab çalınıyor, ben bu çalgı âletinin ismini bilirim.

Dedi.

Palabıyık yanımıza gelmişti.

Mehmedin sözlerine cevap verdi:

— Evet, orada da çalgılar ve be-yaz vücutlu, saçları kokulu güzel kadınlar var! Bu bizim gibi asker adamlara göre değil...

— Ah bu Tahir bey ne olurdü bi-ze mukavemet edip teslim olma-yaydı. Biz Halebe harple girmiş olsaydık... şimdi bütün bunlar hep bizim olacaktı.

Bu sırada kendi kendine bana altın bilezikleri veren güzel Naz-miyeyi düşündüm. Bu, beni gül-dürdü. Arkadaşlar, sebbe ayrıldı-yordu. Kuyudan su, çekiyorlardı.

Ben yalnız kalarak bir yere o-turdum. Düşünüyordum. Akıml yine güzel kadına dalmıştı. Meh-med'in kitarasını görerek aklım ve bir parça bildiğim şarkılardan çal-mağa başladım.

Ben havayı bitirmiştim. Dur-muştum. Aradan bir parça geçti. Pencere arkasında bulunan ve gölgesini gördüğüm bir kadın, be-nim çaldığım havayı aynen ve şaşmadan hafif ve kimsenin işit-miyeceği derecede hafif olarak çal-mağa başladı.

Kadın rübabı ile o kadar güzel çalıyor ve söylüyordu ki arkadaş-lara da işitti. Herkes meftun olmuş-tu.

Sebbe ayrılmıyan ve su çeken ar-kadaşlar işlerini bırakarak bu havaya dinlemişlerdi. Hava biter bitmez hepsi birden:

— Ah!

Çektiler... Bir dakika sonra ka-fesin delikleri arasında üç narin parmak görür gibi oldum. Lâkin çabuk kayboldu.

Palabıyık bana:

— Tekrar et Karabulut; belki o da tekrarlarsın...

Kitarayı tekrar elime alarak çal-mağa başladım. Daha bitirme-den küçük kırmızı bir kâğıt açıl-dı. güz ve alt dudağı sarıkk uzun boylu iri bir Arap bahçeye çıktı.

Lâtifeci Osman görür görmez, ağzını açmasına müsaade etmiz, rek söze başladı:

— Sabah şerifler hayırlar ol-sun. Mercan, seker kamaş, yahut başka türkî isimli ağal. Gel baka-lım! Oh, ismini bilmediğim dos-

tum. Sebbeyi karıştırmak için se-ni sabırsızlıkla bekliyorduk.

Arap hadımına şaşırmıştı. Os-manın sözünü keserek âmirane bir sesle anlaşılmaz bir surette şun-ları söyledi:

— Efendim burada olmadıgı za-man, sarayın âmiri benimdir. E-vim muhafızı ve kızlarağası da benimdir.

Osman, hiddetle cevap verdi:

— Ne olursan ol! Bu bize ait de-ğildir. Sen git kızlara, karılara kumanda et! Mısır eşeği! Haydi oradan hacı fişiş! Ben askerlere kumanda ederim. Ben padişahın çavuşuyum.. Sen ne haddine bu-ıraya karışıyorsun. Haydi diyo-rum sana Mısır eşeği...

Arap deli divane olmuştu. A-yeklarını vurarak bağırdı:

— Efendimin harem dairesine satışıyor, rezalet ediyorsunuz, hem de efendimin sarayı dahilinde şar-ıkı söylüyorsunuz.

Osman, kıpkırmızı oldu. Fakat, şu cevabı verdi:

— Biz burada kendi evimizde-

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA BÜYÜK HARPTTE DÖNEN DOLAPLAR

Yazar: İskender F. SERTELLİ

No. 28

Mekke Emiri istiklâlini ilân edince, Enver paşa Hicaza bir te'dip fırkası göndermiye karar vermişti! Filistin cephesinde neler dönüyor?

1916 temmuzuna kadar Filistin'de, Mısır ve Süveyş kanalına karşı ikinci defa yapılan büyük bir hücum teşebbüsü, bu cephe de sonuncu bir hareketi.

Artık roller değişmişti. O güne kadar Türk orduları taarruz vaziyetine geçmişken, ve İngilizler sadece müdafaa ile bu taarruzlara cevap verirken, bundan sonra İngilizlerin taarruz sevkülceşileri başlamıştı.

İngiliz plânı müstemleke muharebelerinde kazanılmış büyük tecrübelerle dayanıyordu. Hareketlerinde isticat yoktu. Hedefleri, hücumu geçerek sükûnetle ilerlemekte. Plânları şaşmadan, boca-lamadan filiyat sahalarına geçmişti.

Bu plânın kolaylıkla tatbikini; Arapların siyaseten İngilizler tarafından kazanılması gibi kıymetli bir muavenetin temini hususu da takviye ediyordu.

1916 yazında Filistin ve Suriye'de (itilâf devletleri) tarafından himaye ve muavenet edilen isyan hareketleri artmıştı. (Mekke) emiri İngilizlerle ittifak ederek, istiklâliyetini ilân ediyordu.

Bu suretle sistematik bir tarzda idare edilen Arap istiklâli hakkındaki gayretler de boşa gitmiyor ve İngilizlerin himaye siyaseti bu gayretlere kuvvetli bir istinat noktası teşkil ediyordu. (1)

Cemal paşa, Suriyede Araplara karşı (şiddet politikası) takibinde devam edip dururken, Arabistan içine karışmıştı.

Enver paşaya gelince, o da şaşkınlığın, uzağı görmemezliğin şaheseri olan bir hareket teşebbüsü etmiş ve Mekkeyi istidat etmek üzere Hicaza bir kuvve seferiye göndermeğe karar vermişti.

Yeni teşkil edilecek bu kuvvetle Hicaza yeni bir Emir gönderilecek ve Arap istiklâli önlenmiş olacaktı. Bereket versin ki, yine Cemal paşanın musırrane bir iddiasıyla bu kuvvetin teşkilinden sarfınazar

(1) Birinci kısmımızda uzun uzadıya ve birçok vesikalarla birlikte yazdığımız «Arap istiklâli» meselesi, umumî harbin ikinci yılı sonunda ve o cephede bizim za-yıf bulunduğumuz bir zamanda patlak vermişti. (Mekke) den başlayan Arap istiklâli genişleyip dururken, Cemal paşa, hâlâ Suriye'den hükûmet merkezine bu istiklâllerin bir manası ve kıymeti olmadıgından bahsediyordu!

“Alma mazlûmun ahını çıkar âheste âheste,,

(3 üncü sahifeden devam)

Nihayet, Sultanhamamına doğru giderken, bir seyyar portakalci, yakasından yakaladı. Adama bir yumruk salladı. O da buna vurdu. Altalta, üstüste, yere yuvarlan-dılar. Ben de yetiştim.. Yakaladım. Mengeneye kısılmış gibi, kısıvrak kısırdım. Sonra polise verdik.

— Cüzdanınızda ne vardı?
— 72 lira para, sekiz küt'a vesika resmi, yeni çıkartmışım. Bazi hususi evrakım. Tatbik mühürüm..

— Cüzdanınız bu muydu?
— Evet. O idi... Orozdibakın ö-nünden, seyyar bir satıcıdan 125 kuruşa almışım.

— Peki. Siz oturunuz.. Söyle bakalım Yusuf.. Sen ne iş yapar-sın?

— Mushukçuyum efendim..

— Ne mushukçusu? Mushuk mu tamir edersin?

— Hayır. Mushukçuluktan dört sabıkam var. Yani, böyle camiler-de, mushuk başında abdest alan-ların ceperlerinden cüzdanlarını iş-lerim.

— Peki. Bu iş ne diyeceksin?
— Ne diyeyim efendim? Dediyi gibi oldu.. Söylediklerinin hepsi doğrudur. Güneş bakılcık sıvanır mı? Yakayı ele vermek gerek. Dinlenilen şahitlerin her biri,

edilmişti. Enver, döndürdü ordu - dan almak istediği bir fırkanın a - cemi efrattan ibaret olduğunu ve bu fırka ile Hicazda bir iş görmek mümkün olamayacağını kestire - memişti. Zaten yeni teşkil edile - cek fırkanın efradının tamamile Türk unsurundan ibaret olması lâ - zımdı ki, o sırada bunu yapabil - mek için, birçok alayları taramak, Arabi, hristiyanı Museviyi Türk - ten ayırmak icabediyordu. Bunun da çok müşkül olduğu anlaşılmış - tı. (2)

Nihayet o yılın sonbaharında kat'î surette bu fikir ve teşebbüs - ten vaz geçildi.

Vaziyeti uzaktan süt limanlık gören (İttihat ve Terakki) erkâ - nından bir çoğu; İstanbulda (İtti - hadî islâm) fikrine saplanıp kal - dıkları için, ilkönce karar verildiği halde sonradan vaz geçilen (Mek - ke seferi) nin sebebini anlamak istiyordu.

Öyle ya.. Bir yandan «Sancağı - şerif» kaldırılması, «Cihadi mu - kaddes» ilân edilmesi gibi, islâm âleminin manevi mevcudiyetinden istifade etmek hedefini güden bu teşebbüsler birdenbire suya mı dü - şecekti?

— Mekke Emiri neden cihadi mukaddese iştirak etmedi?

— Diğer islâm ülkelerinden (Sancağı şerif) etrafına neden kim seler gelmedi..

Diyenler ve dünya vaziyetini hâlâ bu paslanmış objektifinden görmeğe çalışanlar yok değil, bi - lâkis pek çoktu.

O sırada İngiliz kabinesi nazır - larından biri (3) Hindistan valii umumisine yazdığı bir telgrafta:

«Araplar hâlâ tereddüt içinde - dir. Eğer biz, büyük menfaat - ları onları kendi tarafımıza cel - betmezsek, Türklerden kolay ko - lay ayrılmaları mümkün olma - yacaktır.»

Diyordu. Bu haberdan istihbarat dairelerimiz de vaktinde haberdar olmuştu.

(Arkası var)

(2) Cemal paşa esasen Mekke ü - zerine bir kuvve seferiye gönde - rilmesi taraftarı değildir. Böyle bir fırka gönderilmiş olsa bile, bütün bir Arabistanın ayaklandığı o za - manda bir fırka askerle bu yangını söndürmek nasıl mümkün olaca - ktı? Cemal paşa gönderdiği tezkere - de Envere bu ciheti de uzun uza - dıya anlatmıştı.

(3) O zaman nazır bulunan ve geçen sene vefat eden İngiltere Başvekili Chamberlain..

işin bir parçasını anlatıyorlar. Yu - sufu kaçarken yakalayan porta - kalci, Yeniceami muslukları önün - de abdest alan köylü, yakalandı - ğını gören bir iki kişi de şahitler arasında. Yusuf da, zaten evvelce poliste suçunu ikrar ve itiraf et - miş.. Burada da söyüyor.

Muhakeme bitmiştir. İhtiyarın cüzdanını ve parasını çalan Yu - sufun yedi ay hapse mahkûm ol - duğu bildiriliyor ve tevkiil edili - yor..

Mahkemeden çıkan ihtiyar, bem - beyaz, tertemiz dişlerini gösteren dudak hareketleriyle, ağı rağır:

— «Alma mazlûmun ahını
«Çıkar âheste âheste»

Derler.. Bazi da, işte böyle, â - heste âheste değil, birdenbire çı - kiverir.. Cezandır, çek haylaz. di - yor.

KULAK MISAFIRI

Genç bir kız iş arıyor

Orta mektep 2 inci sınıfa kadar tahsilim var. Eski ve yeni harfleri okuy ve yazarım. Ticarethanelerde veya hususi müesseselerde az bir ücretle kâtiplik arıyorum. Az mik - tarda daktilo ve hesap işlerinden anlarım. Taliplerin Son Telgraf gaz - zetesini idaresine F. B. rumuzuna müracaat edilmesini dilerim.

İLAN İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Mukaddeme Beyoğlunda Kalyoncu Kulluğunda Kiraz so - kağında 24 numarada mukim iken halen ikametgâhi meçhul bulunan

KOÇO PANDELAS'A

F. Şindir ve şürekâsı girke tinin aleyhine İstanbul astiye bir - inci ticaret mahkemesinden istihsal ve infaz için dairemize tevdi eylediği 13/10/937 tarih ve 936/131 ve 938/51 sayılına mukayyet ilâm mucibince tahsili tahtı hükmüne alınan 852 lira 64 kuruşun tarihi dava olan 13/3/936 tarihinden itibaren % 5 faiz ve takdir edilen 30 lira avukatlık ücretile 3059 kuruş ma - sarifi mahkeme ve icra masraflı ile birlikte tesviyesi hakkında taarruzuna gönderilen icra emri ikamet - gâhi hazırlanmış meçhuliyeti itibarile tebliğ kılınmamış ve bu husustaki tebligatın bir ay müddete ilânen tebliğine icra hâkimliğince karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren mezkûr müddet zarfında ve 938/3325 dosya numara - sile mahkûmunbîh borcunuzu vermediginiz veya icranın tehi - rini müstelzim olmak üzere tetkik mercinden veya temyiz mahkemesinden veya iadei mahkeme yolu ile ait olduğu mahkemeden bir karar getirmediğiniz ve yine bu müddet zar - fında borcunuza yetecek mal beyanında bulunmadığınız veya hakikate muhalif beyanda bulunduğunuz takdirde hapsen taziyik ve cezalandırılacağınız malûmunuz olmak ve icra em - rinin tarafınıza tebliği makamına kaim bulunmak üzere key - yet ilânen tebliğ olunur. 1939/3325

İstanbul madeni san'atkârlar cemiyetinden

Cemiyetimiz heyeti umumiyesinin birinci toplantısında ekseriyet ol - madığından ikinci toplantının 14/2/941 cuma günü saat 10 dan 12 ye ka - dar Türbede Esnaf cemiyetleri binasında icra edileceği ilân olunur.

RUZNAME: 1 — 1940 senesi hesaplarının tetkiki ve heyetin ibrası
2 — Azanın nisfının tebdili.

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cins	Mikdarı	Eksilime şekli	Gün	Saat
Tahta: Çirali veya çam beyaz	735,772 M3	Pazarlık	25/2/941	14
Ağaç vidası	213 Paket			14,30
İp	15.850 metre			15
Menteşe	80.200 adet			15,30
Somunlu vida	331.050 adet			16
Köprü çivi	200 Kg.			16,30
Lama demiri	1.355 Kg.		26/2/941	14
Çivi	5.318 Kg.			14,30
Catal çivi	80.000 adet			15
Siklop çemberi	4.650 Kg.			16

1 — Nümune ve şartnameleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı «10» kalem muhtelif malzeme pazarlık suretile eksiltmeye konumustur.
2 — Eksilime hıızlarında yazılı gün ve saatlerde Kabaataz lezavım ve mü - bayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
3 — Nümune ve şartnameler sözlü geçen şubede görülebilir.
4 — İstekillerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7,5 güvence paraları ile birlikte mezkûr komisyona müraca - atları.

İlan tashihi

Gazetemizin 9/2/941 tarihli nüshasında intişar eden inhisarlar u - mum müdürlüğünün «10» kalem muhtelif malzeme hakkındaki ilâ - nında tahtanın mikdarı 735,772 M3 olacak iken 7335,772 M3 olarak yan - ış nesredildiği görülmüştür. Keyfiyet et tashihi ilân olunur.

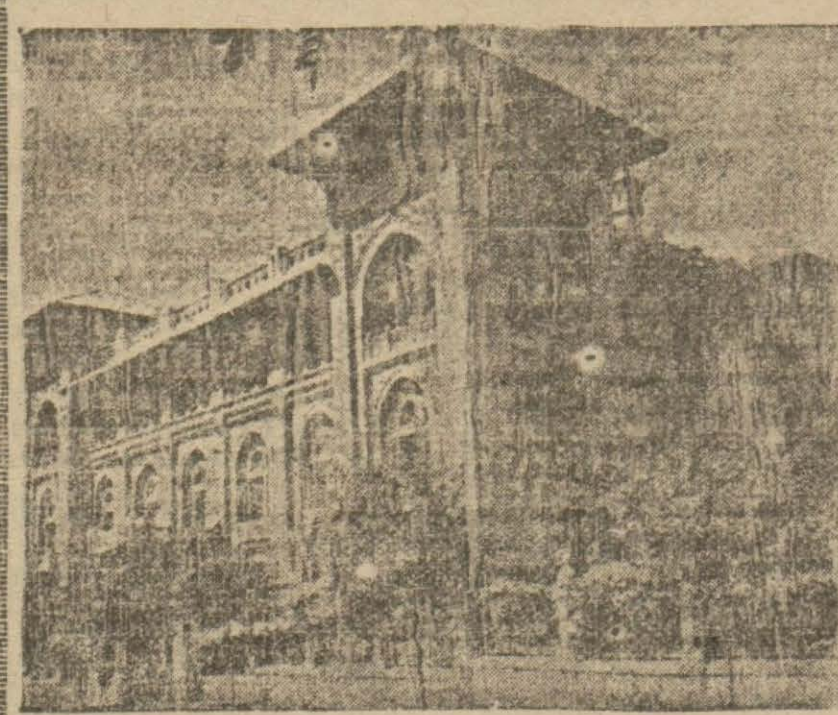
TÜRKİYE CUMHURİYETİ Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Zîrai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere

28.800 Lira İkramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	500		2.000	
4	250		1.000	
40	190		4.000	
100	50		5.000	
120	40		4.800	
160	20		3.200	

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 lradan aşağı düşmüşler ikramiye çıktı tı taktirde % 23 fazlasile verile - cektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylül 1 Birimelkânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

RADYO

12 Şubat 1941

Saat 18.00 Program ve memleket saat ayarı.

18.03 Müzik: Oda müziği (Pl.)

18.30 Konuşma (Dış politika hâ - diseleri).

18.45 Çocuk saati.

19.15 Çocuklar için musiki.

19.30 Memleket saat ayarı ve a - jans haberleri.

19.45 Müzik: Radyo fasıl heyeti.

20.15 Radyo gazetesi.

20.45 Müzik: Koşma ve semailer.

21.10 Konuşma.

21.25 Müzik: Şerif Muhiddinin saz semaileri.

21.45 Müzik: Riyaseticumhur bandosu (Şef: İhsan Künger)

1. V. Turine: Vers la paix (Marş)

2. S. Yradier: La Paloma (Is - panyolu Serenadi)

3. Berlioz: Benvenuto Cellini Uvertürü

4. Schumann: Reverie (Kamış sazlar için)

22.30 Memleket saat ayarı ajans haberleri; ziraat, eşham - tahvilât, kambıvo - nukut borsası (Fiat).

22.45 Müzik: Cazband (Pl.)

23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

İstanbul asliye ikinci hukuk hâkimliğinden

Davacı İstanbul maliye muhake - mat müdürlüğü tarafından müd - dealeyleh sabık Gümüştuyu has - tanesi baş hekimî Selim vereseleri karısı Huriye ve oğulları Kâzım, Kemaleddin ve kızı Güzide ve sa - ire aleyhlerine 1021 lira 80 kuru - şun meâ faiz ve masarifi muhake - me müteselsilen müddeialehyler - den tahsili talebile açılan davada Bursada Beledi harrat mahallesi Yeşil caddesinde 57 No. da ikamet etmekte olduğu davacı tarafından bildirilen müddeialehy Güzidenin bu adresine gönderilen dava arzu - hali ve davetiyenin ikametgâhını terketmesi sebebiyle tebligatın ya - pılamadığı ve bu suretle ilânen yapılan tebligata rağmen de mah - kemede hazır bulunmadığı anla - şılmış ve hakkında usulün 141 inci maddesine tevlikan mumailiyh Güzide hakkında ilânen giyap ka - rarı tebliğine ve duruşmasında 11/ 3/941 saat 14.30 a bırakılmasına mahkemece karar verilmiş oldu - ğundan mumailiyh Güzidenin mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunmadığı veya bir vekili kanuni göndermediği takdirde hak - kındaki muhakemenin gıyaben ce - ryan edeceği malûmu olmak üze - re keyfiyet gazete ile ilân olunur. 41/31

TAM AYAR

İLÂN

Zonguldak gümrük idaresi ta - rafından Mahmut Acar aleyhine ve yine Mustafa Zeki Burgucu o ğ lu ve İstanbul Süleymaniyede 8 inci ilk okul karşısındaki evde mu - kim Hacı Ali Semercioglu aleyh - lerine açılan alacak davasının ya - pılan muhakemesi sırasında: Müd - deialehylerden yukarıda adresi yazılı Hacı Ali Semerci o ğ lunun gönderilen ilânen tebligat üzerine mahkemede hazır bulunmadığı - dan bu defa mahkemece hakkında giya p kararının ilânen tebliğ etti - rilmesine karar verilmiş ve bu ilâ - nın da bir ay müddetle olup bir ay mühlet verilmesine karar veril - miş olduğundan bermucibi karar muhakemenin muallâk bulundu - ğ u 17/3/941 saat 14 de müddeialehy Hacı Ali bir ay zarfında mahke - meye müracaat etmediği veya bir vekil göndermediği takdirde hak - kında mahkemeye gıyaben devam olunacağı ve işbu ilânın bir sure - tinin mahkeme divanhanesine a - silmiş olduğu ilân olunur. 939/372

Şehir tiyatrosu

TEPERAŞI DRAM KISMINDA

Bu akşam saat 20.30 da

EMİLİA GALOTTİ

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında

Bu akşam saat 20.30 da

KIRALIK ODALAR

Her gün kişede Çocuk Temsilleri için bilet verilecektir.

Kendinize beyhude ye - re eziyet ediyorsunuz

NEVROZİN

varken ızdırıp çekilir mi?

BAŞ, DIŞ, NEZLE,

GRİP ve üşütmekten

mütevellit bütün ağrı, sızı, sancılarla romatizmaya karşı:

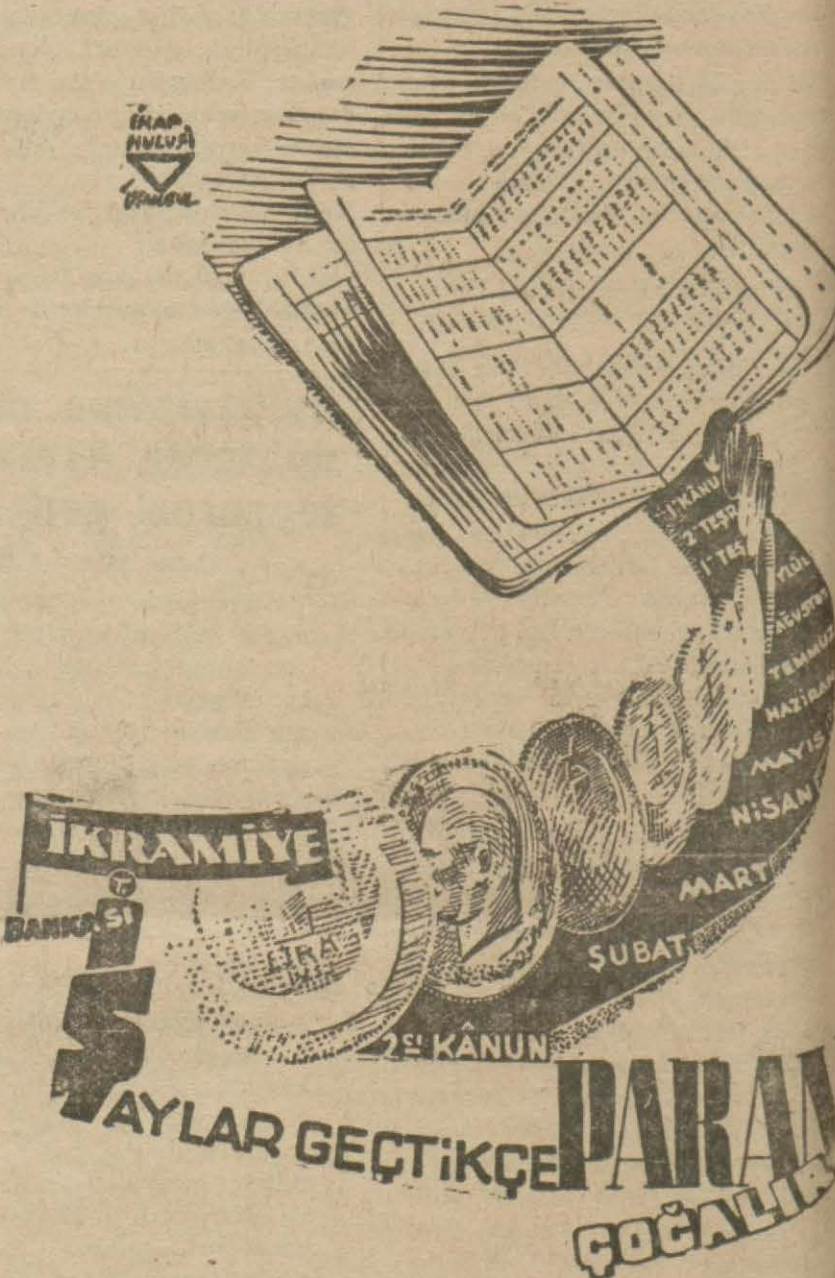
NEVROZİN

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Umum Ayakkabıcılar Kooperatifinden:

Kooperatifimizin yıllık umumî heyet toplantısı 10 mart 941 p - tesî günü saat 14 de Çarşıkapıda Ayakkabıcılar kooperatifi merke - zinde yapılacak sayın ortaklara ilân olunur.

RUZNAME: 1 — Meclisi idare ve mürakip raporlarının okunması
2 — Senelik bilançonun ve yeni sene bütçesinin tasdiki 3 — Nizam - nâme idare heyeti ve mürakiblerin intihabı.

1941 İkramiyeleri

T. İş Bankası	1941 Küçük	Tasarruf hesapları	İkramiye plânı
1 adet 2000 Liralık = 2000.. Lira			
3 > 1000 > = 3000.. >			
2 > 750 > = 1500.. >			
4 > 500 > = 2000.. >			
8 > 250 > = 2000.. >			
30 > 100 > = 3500.. >			
80 > 50 > = 4000.. >			
300 > 20 > = 6000.. >			
Kesidiler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağus - tos. 3 ikinciteğin tarihlerinde ya - pılır.			

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Zatîharake eslahai nariye için blok sisteminde kapak tertibatı» hakkındaki İhtira için İktisat Vekâletinden istihsal edilmiş olan 8 şubat 1933 tarih ve 1585 No. 11 ihtira beratının ihtiva ettiği hu - kuk bu kere başkasına devir ve yahut icadı Türkiye'de mevkîi file koymak için salâhiyet dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla ma - lûmat edinmek isteyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1-3 No. lara mü - racaat eylemeleri ilân olunur.

TAKVİM

ŞUBAT 1941

ÇARŞAMBA

12

Ay 2 - Kasım 97

Vasati sa. d.	Vakit	Ezani sa. d.
7 59	Güneş	1 20
13 28	Öğle	7 49
16 20	İkinci	9 40
18 40	Akşam	12 00
20 11	Yatsı	1 32
6 19	İmsak	11 40

İLÂN

Başkâtip ihbarnamesi

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkim - liğinden:

Tebliğ eden: Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliği.

Tebliğ eden taraf: Rizenin

radere nahiyesi Çağlayan kar - deşi Süleyman nezdinde

Seymen oğlu.

Karnız Fatma Didar ile aran - daki nafaka davasının gıyaben

gürülen son 3/2/941 tarihli cel - sinde dava tarihinden itibaren

ceye ayda sekiz lira nafaka ta - dirine karar verilmiştir. Kanun - müddeti içinde temyiz etmediği

takdirde hükmün kesbi kat'iyet - deceğine dair işbu başkâtip ih - barnamesi ilânen tebliğ olunur. 941

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Demiryolu vesaiti nakliyesinde

rûdaimli buhar teshinatı için me - nazım» hakkındaki İhtira için İktisat Vekâletinden istihsal edilmiş olan

Şubat 1936 tarih ve 2228 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir ve yahut icadı Türkiye'de mevkîi file koymak için salâhiyet dahi verilebileceği teklif edilmekte

makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1-3 No. lara mü - racaat eylemeleri ilân olunur.